

vienas.

GPMĮ samprata „vienas auginantis vaiką“ nepateikta, todėl suprantama vadovaujantis Civilinio kodekso (toliau – CK) nuostatomis bei teismų praktika.

Lietuvos Respublikos Aukščiausiojo Teismo Senatas (toliau – AT Senatas) 2003 m. gruodžio 29 d. nutarimo Nr. 44 „Dėl Darbo kodekso normų, reglamentuojančių darbo sutarties nutraukimą darbdavio iniciatyva, kai nėra darbuotojo kaltės (DK 129 str.) taikymo praktikoje“ (Teismų praktika, 2004.03.01, Nr. 20) 12.2 punkte paaiškino, kas yra darbuotojai, vieni auginantys vaikus (įvaikius). Tai: našlys (našlė), vieniša motina (įmotė), vienas iš tėvų, kai kitas vaiko tėvas (įtėvis) atlieka laisvės atėmimo bausmę ar jam neterminuotai arba terminuotai apribota tėvų valdžia, vienas iš tėvų, kai santuoka yra nutraukta ar gyvena skyrium ir teismo sprendimu vaiko (įvaikio) gyvenamoji vieta yra nustatyta su juo. Pažymėta, kad šiame nutarime pateiktas sąrašas nėra baigtinis, nes gali būti ir kitų situacijų, kai darbuotojas bus laikomas vienas auginantis vaiką.

Taigi, kai teismo sprendimu vaiko gyvenamoji vieta nustatyta su vienu iš tėvų, tas tėvas (motina) laikomas vienas auginantis vaikus.

Aplinkybė, kai skyrium gyvenantis tėvas (motina) dalyvauja vaikų auklėjime ir prisideda teikiant jam materialinį aprūpinimą, negali būti tapatinamos su vaiko auginimu, nes, kaip pažymėjo AT Senatas, „tas iš tėvų, su kuriuo nustatyta vaiko gyvenamoji vieta, turi didesnes galimybes bendrauti su vaiku ir dalyvauti jį auklėjant, daryti įtaką jo ...vystymuisi, todėl jo vaidmuo auklėjant vaiką turi būti aktyvesnis.“ AT Senatas pabrėžė, kad aplinkybės, ar tėvas (motina) vienas išlaiko auginamą vaiką, ar kitas vaiko tėvas taip pat vykdo pareigą materialiai išlaikyti nepilnamečių vaiką, nėra reikšmingos.

Atsižvelgus į tai, skyrium nuo vaikų gyvenantis (išsiskyres ar sudaręs separaciją) tėvas (motina), nors ir atliekantis pareigą materialiai išlaikyti nepilnamečius vaikus ir prisidėti prie jų auklėjimo, PNPD taikymo tikslu nelaikomas auginančiu vaikus, nes nuolatinė ir didesnė pareiga auginti vaikus tenka tam iš tėvų, su kuriuo yra nustatyta (teismo sprendimu ar teismo patvirtinta tėvų sutartimi) vaiko gyvenamoji vieta.

Gyventojams, kurie nėra nutraukę santuokos, gali būti taikomas visas PNPD, jei jų sutuoktiniai: teismo yra pripažinti nežinia kur esančiais, įstatymų nustatyta tvarka yra pripažinti neveiksniais, taip pat anksčiau šiame komentaro punkte aptartais ir panašiais atvejais, kai pateikiami dokumentai, pagrindžiantys aplinkybę, kad tėvas ar motina vaiką augina vienas.

Tuo atveju, kai minimi asmenys, vieni auginantys vaikus (įvaikius) iki 18 metų, taip pat vyresnius, jeigu jie mokosi bendrojo ugdymo mokykloje, sudaro naują santuoką ir jų vaikai neįvaikinami, tai jiems toliau taikomas visas PNPD.